

Nss musel najprv zkúmať, zda prekročenie najvyšších cien zápaliek stanovených vlád. nariadením z 28. marca 1923 č. 58 Sb., ktoré časove spadá do doby po 1. januári 1932, išť stíhať jako správny priestupok. Na túto otázku dáva odpoveď § 6 odst. 1 vládneho nariadenia z 22. decembra 1931 č. 3 Sb. z r. 1932 o najvyšších cenách zápaliek, v ňomž sa stanoví, že »toto nariadenie nadobúda účinnosti dňom 1. januára 1932« a »súčasne pozbývajú účinnosti vládne nariadenia zo dňa 28. marca 1923 č. 58 Sb. a zo dňa 7. februára 1925 č. 23 Sb. o najvyšších cenách zápaliek«. Podľa tohoto ustanovenia pozbylo účinnosti dňom 1. januára 1932 i vládne nariadenie č. 58/1923 Sb. a nelžä preto prekročenie najvyšších cien zápaliek, stanovených týmto vládny m nariadením, ktoré časove spadá do doby po 1. januári 1932, keď toto vládne nariadenie už neplatilo, stíhať jako správny priestupok.

Rozsudkom I. stolice bol sť-l' uznaný vinným priestupkom vládneho nariadenia č. 58/1923 Sb. preto, že dňa 15. januára 1932 prekročil najvyššie ceny zápaliek stanovené týmto vládny m nariadením, a bol mu za to uložený trest. Napadnutým rozhodnutím, bol tento rozsudok potvrdený s určitým zmiernením trestu. Podľa toho spatruje žal. úrad v sť-l'ovom jednaní z 15. apríla 1932 skutkovú podstatu priestupku vládneho nariadenia č. 58/1932 Sb., ktoré však — jako bolo uvedené — v tejto dobe už neplatilo. Tým bol porušený zákon, lebo prestúpenie právnej normy už neplatnej skutkovej podstaty priestupku založiť nemôže. Poneväč k nezákonnosti toho druhu prihliada nss z úradnej povinnosti, muselo byť napadnuté rozhodnutie zrušené podľa § 7 zákona o ss, i keď sťažnosť v tomto smere námietky neformuluje.

Č. 12.343.

Pojišťovací právo. — Řízení správní: I. Zemský úřad, rozhoduje jako úřad odvolací podle § 239 zákona č. 221/1924 Sb. ve znění zákona č. 184/1928 Sb., může přezkoumávatí výrok první stolice, o něm rozhodovati, resp. jej doplniti toliko z podnětu opravného prostředku a v jeho mezích. — **II. *** Zaměstnavatel, jenž opominul v opravném prostředku proti platebnímu výměru nemocenské pojišťovny vznésti námitku promlčení pojistného, není proto z uplatnění této námítky vyloučen v odvolání k vyšší stoli.

(Nález z 21. března 1936 č. 11.806/36.)

V ě c: Obec Žikava a okresní nem. pojišťovna v Levicích proti rozh. zem. úřadu v Bratislavě ze 14. srpna 1933 o sociálním pojištění.

V ýrok: Stížnost obce Žikavy odmítá se pro nepřípustnost. Ke stížnosti okr. nem. pojišťovny v Levicích zrušuje se naříkané rozhodnutí pro nezákonnost, pokud ruší předpis pojistného za Klementa H. z důvodu promlčení. Jinak se stížnost okr. nem. pojišťovny zamítá pro bezdůvodnost.

D ů v o d y: Platebním výměrem z 9. června 1932 předepsala okr. nem. pojišťovna v Levicích obci Žikavě pojistné nemocenské, invalidní a starobní za Štěpána K. za období od 15. února 1922 do 31. října 1925 a za Klementa H. za období od 2. prosince 1926 do 30. listopadu 1931. Okr. úřad v Levicích výměrem z 15. února 1933 zamítl odvolání obce Žikavy a potvrdil platební výměr pojišťovny.

Žal. úřad rozhoduje o odvolání obce nař. rozhodnutím potvrdil výměr okr. úřadu pro období od 1. října 1928, v ostatní části jej zrušil poukazem na § 46 zák. čl. XIX:1907 a § 176 zák. č. 221/1924 Sb. z důvodu promlčení. — — —

Stížnost okr. nem. pojišťovny v Levicích napadá výrok nař. rozhodnutí vyslovující zrušení předpisu pojistného za Štěpána K. zcela a za Klementa H. pro období před 1. říjnem 1928 z důvodu promlčení, a navrhuje zrušení nař. rozhodnutí v tomto bodě. Stěžující si pojišťovna uplatňuje, že napadený výrok je nezákonný, ježto obce Žikava v rekursní lhůtě proti platebnímu výměru pojišťovny, jehož část nař. rozhodnutí ruší z důvodu promlčení, ani slovem nenamítala promlčení práva pojišťovny na předpis nemocenských příspěvků a pojistného nemocenského, invalidního a starobního; teprve v odvolání z výměru okr. úřadu, a to jediné k předpisu příspěvků za Štěpána K. poznamenala, že pojistné za něho nemůže být vyměřeno, ježto toto pojistné podle § 176 soc. zák. se promlčuje. Rozhodl tedy, jak stížnost dále dovozuje, zem. úřad o promlčení, ač obcí Žikavou o této okolnosti ohledně Klementa H. nebyla vznesena námitka vůbec, ohledně Štěpána K. byla vznesena po uplynutí rekursní lhůty, čímž žal. úřad se dotkl nabytého práva protistrany, t. j. stěžující si pojišťovny.

O této námitce uvažoval nss takto:

Obec Žikava v odvolání z platebního výměru stěžující si pojišťovny z 9. června 1932 dovozovala jediné, že Klement H. nepodléhá pojištění podle zákona č. 221/1924 Sb., poněvadž jeho zaměstnání u obce bylo zaměstnáním vedlejším nebo příležitostným. Odvolání námitku promlčení vůbec nevznáší a o Štěpánu K. mluví teprve v konečném návrhu odvolacím slovy: »aby napadnutý výměr bol odvolaný a nemocenské poistenie tak od Klementa H., ako aj od Štefana K. bolo úplne zmazané«. Teprve v odvolání z výměru okr. úřadu obec Žikava uvedla: »Štefan K., ktorý bol u obce Žikava ako obecný bubeník a doručovateľ zamestnaný ešte menšími požitkami ako Klement H., nemôže byť spiatočne poistné vymierané, keďže toto poistné podľa § 176 soc. zák. premlčuje.« Nebyla tedy, pokud jde o Klementa H., na spor vznesena vůbec otázka promlčení práva pojišťovny na vyměření sporného pojistného.

V daném případě šlo o opravné řízení ve sporu mezi obcí Žikavou a okr. nem. pojišťovnou v Levicích o zaplacení pojistných příspěvků, resp. pojistného podle zák. čl. XIX:1907 a zákona č. 221/1924 Sb. a byl tento spor zahájen za účinnosti zákona č. 221/1924 Sb. ve znění zákona č. 184/1928 Sb. Takovéto spory neřeší správní úřady ze své vlastní iniciativy, na základě své povinnosti úřední nebo mocí práva dohledu, nýbrž jediné podle kompetence, dané jim předpisem § 239 cit. zákona, založené tím, že strana z výměru pojišťovny se v zákonné lhůtě

odvolala. Žal. úřad jako stolice odvolací mohl výrok první stolice přezkoumávati, o něm rozhodovati, resp. jej doplňovati toliko z podnětu oprávněného prostředku a v jeho mezích, nesměl bez speciální normy, chránící zvláště určitý veřejný zájem tak intensivně, že mu zájem soukromý nebo nabyté právo musí ustoupiti, jíti ultra petitem neb in peius (srov. Boh. A 10.340/33). Zásada tato došla výslovného výrazu také ve vládním nařízení z 13. ledna 1928 č. 8 Sb. (správní řízení) v §§ 45 odst. 6 a 81. Že by v daném případě byly dány předpoklady pro zakročení z moci úřední podle § 81 odst. 2 cit. vl. nařízení, nss neshledal a právo zakročení mocí dohledu zákon č. 221/1924 Sb. žal. úřadu neposkytuje.

Poněvadž však promlčení ohledně Klementa H. stranou v řízení správním uplatněno nebylo, překročil žal. úřad, zrušiv předpis pojistného Klementa H. z důvodu promlčení, meze své pravomoci (srov. Boh. A 11.682/35) a musilo proto nař. rozhodnutí v tomto bodě býti zrušeno pro nezákonnost podle § 7 zákona o ss.

Pokud jde o Štěpána K., obec Žikava, jak shora uvedeno, vznesla námitku promlčení sporných pojistných příspěvků až v odvolání z výměru okr. úřadu. V tom, že žal. úřad přes to k této námitce přihlédl a s ní meritorně se vypořádal, nemohl však nss spatřovati stížností vytýkanou nezákonnost.

Podle konstantní judikatury tohoto soudu tvoří řízení správní zpravidla až do konečné stolice jednotný celek a platí v něm úplná devoluce rozhodování na úřad odvolací, pokud speciální norma nestanoví jinak (srov. nález Boh. A 7647/28 a nálezy v něm citované). Zásada tato vytčena je nyní také pozitivně v citovaném vládním nařízení č. 8/1928 Sb., jež stanoví v § 81 odst. 1, že odvolací úřad jest oprávněn nahraditi jak výrok, tak i odůvodnění nižšího úřadu svým výrokem nebo odůvodněním a podle toho v odpor vzaté rozhodnutí v každém směru změnit nebo doplnit. Nesmí ovšem — jak shora řečeno — jíti ultra petitem, jsa vázán na návrhy stran. Důsledně proto stranám § 79 dovoluje, aby v odvolání uvedly nové skutečnosti a navrhly nové důkazy, při čemž nesejde na tom, ježto cit. ustanovení nerozeznává, zda strana tato nova mohla přednésti již v řízení před I. stolicí.

Nemohl proto nss přisvědčiti stížnosti, že obec Žikava byla prekludována s námitkou promlčení nemocenských příspěvků za Štěpána K., poněvadž námitku tu nevznesla již v odvolání z platebního výměru pojišťovny.

Stěžující si pojišťovna ještě namítá, že byly splněny předpoklady 10leté promlčecí doby podle § 176 zák. č. 221/1924 Sb. a že proto zem. úřad, řešil-li snad právem otázku promlčení, založil svůj výrok na vadném řízení.

Námitkou touto, pokud má snad na mysli předpis pojistného za Klementa H., nemusil se nss zabývati, ježto byl výrok nař. rozhodnutí o promlčení tohoto pojistného zrušen pro nezákonnost.

Pokud pak jde o promlčení nemocenských příspěvků za Štěpána K., miji se zmíněná námitka cíle, ježto žal. úřad vyslovil, že toto promlčení nastalo podle § 46 zák. čl. XIX:1907 uplynutím pětileté promlčecí lhůty, posoudil tedy tento případ podle předpisu lišícího se podstatně

od § 176 zák. č. 221/1924 Sb., na němž stížnost buduje svou námitku. Že tak učinil žal. úřad neprávem nebo nesprávně, stížnost nevytýká, neuplatňujíc s hlediska cit. § 46 žádné námitky.

Č. 12.344.

Pojišťovací právo: Pouhé pobírání pensijních požitků z dřívějšího služebního poměru zaniklého pensionováním nelze uznati za výdělkovou činnost, vedle níž by byla činnost podrobená pojistné povinnosti jen vedlejším zaměstnáním ve smyslu § 2 č. 2 pensijního zákona č. 26/1929 Sb.

(Nález z 21. března 1936 č. 11.831/36.)

V ě c: Léčebný fond veřejných zaměstnanců v Praze proti rozh. min. sociální péče z 2. srpna 1933 o pensijním pojištění.

V ý r o k: S t í ž n o s t s e z a m í t á p r o b e z d ů v o d n o s t.

D ů v o d y: Výměrem ze 14. října 1932 prohlásila úřadovna B Všeobecného pensijního ústavu v Brně Františka N. v jeho zaměstnání úředníka u okr. sboru Léčebného fondu veřejných zaměstnanců v Mikušově za podrobená pensijnímu pojištění od 1. srpna 1926.

Odvolání, jež z tohoto výměru podal stěžující si Léčebný fond, zamítl zem. úřad v Brně rozhodnutím ze 6. května 1933 z těchto důvodů: Je nesporné, že Fr. N. je ve službách u stěžujícího si fondu od 1. srpna 1926, že v těchto službách vykonává úkoly, podléhající pensijní pojistné povinnosti a že je pensistou, pobírajícím měsíčně 1.900 Kč pensijních požitků. Těchto okolností stěžující si fond vůbec nepopírá, namítá jen, že hlavní činností jmenovaného jest pobírání pense, ježto tato činnost jest spojena s vyšším příjmem. Tato námitka nemá však opory v zákoně, ježto podle ustálené judikatury nss pobírání pense z dřívějšího pensionování zaniklého povolání není příjmem z výdělečné činnosti. Je tudíž činnost Fr. N. ve službách stěžujícího si fondu jedinou jeho výdělečnou činností, jež nesporně pensijnímu pojištění co do své kvality podléhá.

Dalšímu odvolání stěžujícího si Léčebného fondu nebylo nař. rozhodnutím vyhověno.

Stížnost do tohoto rozhodnutí uplatňuje jedině, že Fr. N. je z pensijní povinnosti vyňat ustanovením § 2 č. 2 zákona z 21. února 1929 č. 26 Sb., ježto jeho pensijní požitky z dřívějšího služebního poměru převyšují jeho nynější požitky ze služebního poměru k Léčebnému fondu.

O této stížnosti, jež opírajíc se o shora citované ustanovení zákona č. 26/1929 Sb. může se týkati jen doby od 1. ledna 1929, uvážil nss:

Ustanovením § 2 č. 2 pensijního zákona č. 26/1929 Sb. jsou z pojistné povinnosti vyňati zaměstnanci, jejichž činnost, zakládající pojistnou povinnost, je pouze vedlejším jejich zaměstnáním vedle výdělkové činnosti hlavní, k čemuž se dává, že za hlavní výdělkovou činnost jest pokládati činnost spojenou s vyšším příjmem. Zákon stanoví tu vedle sebe dvě činnosti a uznává činnost, zakládající pojistnou povinnost, za vedlejší jen tenkrát, jestliže vedle ní jest i jiná výdělková činnost, kterou lze vzhledem k vyššímu příjmu s ní spojenému hodnotiti